

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 408/2018-15

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 12. júla 2018 v senáte zloženom z predsedníčky Ľudmily Gajdošíkovej a zo sudcov Miroslava Duriša (sudca spravodajca) a Ladislava Orosza predbežne prerokoval sťažnosť [REDAKČIA], [REDAKČIA], zastúpenej advokátskou kanceláriou AK MS s. r. o., Galandova 3, Bratislava, v mene ktorej koná advokát a konateľ JUDr. Miloslav Šimkovič, vo veci namietaného porušenia základného práva na súdnu právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a podľa čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd, práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a práva na účinný prostriedok nápravy podľa čl. 13 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Krajského súdu v Bratislave č. k. 15 Co 217/2017-141 z 8. novembra 2017 a jeho postupom v tomto konaní a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDAKČIA] o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 26. januára 2018 doručená sťažnosť [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namieta porušenie svojho základného práva na súdnu právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a podľa čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“), práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) a práva na účinný prostriedok nápravy podľa čl. 13 dohovoru uznesením Krajského súdu v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) č. k. 15 Co 217/2017-141 z 8. novembra 2017 (ďalej aj „napadnuté rozhodnutie“) a jeho postupom v tomto konaní.

2. Zo sťažnosti a z jej príloh vyplynulo, že Okresný súd Bratislava I (ďalej len „okresný súd“) uznesením č. k. 14 Ca 8/2017-36 z 9. júna 2017 zamietol návrh sťažovateľa na vydanie neodkladného opatrenia podľa § 342 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej aj „Civilný sporový poriadok“ alebo „CSP“), ktorým sa sťažovateľ domáhal, aby súd uložil žalovanému zložiť do úschovy požadovanú peňažnú zábezpeku. Na odvolanie sťažovateľa krajský súd uznesením č. k. 15 Co 217/2017-141 z 8. novembra 2017 prvostupňové uznesenie okresného súdu potvrdil.

3. Sťažovateľ namieta formalistické posúdenie veci a formalistický postup odvolacieho súdu, ktorý sa nezaoberal podstatnými právnymi ani skutkovými otázkami a porušil tak v petite označené práva sťažovateľa. Podľa sťažovateľa dospel okresný súd k nesprávnym skutkovým zisteniam a jeho rozhodnutie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. V sťažnosti k tomu uvádza: *„Za porušenie práva na účinný prostriedok nápravy v zmysle čl. 13 Dohovoru, porušenia práva na spravodlivý proces podľa čl. 6 Dohovoru a porušenie práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy SR sťažovateľ považuje najmä:*

- postup súdu, keď neaplikoval na vec sa vzťahujúce ustanovenia Autorského zákona (najmä § 148, § 165 ods. 1, ods. 8 až 10, § 169 ods. 4 AZ) pričom súd má zo zákona (čl. 16 ods. 1 CSP) postupovať a rozhodovať v súlade s platnými a účinnými právnymi predpismi, pri zohľadnení ich vzájomného vzťahu (vzťah CSP a AZ),

- výklad ustanovenia § 342 ods. 1 CSP vyložil odvolací v rozpore s gramatickým výkladom tohto zákona, v rozpore s účelom a zmyslom Smernice, na základe ktorej bola osobitná úprava neodkladných opatrení v oblasti práv duševného vlastníctva do CSP transponovaná,

- postup a nesprávny výkladom osobitného procesného ustanovenia pre vydanie neodkladných opatrení v oblasti práv duševného vlastníctva zo strany odvolacieho súdu, ktorý vychádzal z chápania inštitútu dnes už neúčinného predbežného opatrenia, cez ktorý sa nevie premostiť a aplikovať aktuálne, platné, procesné právo, čím poprel zmysel a účel osobitnej úpravy v zmysle § 341 a § 342 CSP, ktorá má svoje procesné a hmotnoprávne špecifiká, je dôsledkom transpozície Smernice. Ide o úpravu novú, odlišnú od predbežných opatrení podľa predchádzajúceho súdneho poriadku, ktorý takúto úpravu nepoznal.“

4. Podľa sťažovateľa bolo odvolacie konanie „hrubou ignoráciou práva, kedy z odôvodnenia odvolacieho súdu vyplýva, že odvolací súd nemal ujasnené základné poznatky autorského práva a jednotlivých inštitútov, ktoré následne nesprávne posudzoval a o nich rozhodoval.“

5. Interpretáciu práva zo strany odvolacieho súdu považuje sťažovateľ za svojvoľnú, absurdnú a šikanóznou, v rozpore s normami, cieľom a účelom právnej úpravy obsiahnutej v Civilnom sporovom poriadku, ako aj v právnej teórii, v rozpore s transponovanou smernicou 2004/48/ES a súvisiacim hmotným právom. Ako ďalej tvrdí, viaceré závery odvolacieho súdu sú „ústavne neudržateľné s poukazom na ich rozpor s požiadavkou zohľadňovania vzájomnej súvislosti medzi procesnou a hmotnoprávnou úpravou, rozpor s platnou hmotnoprávnou úpravou použitia predmetov ochrany, spojenej s oprávnením ich použitia odo dňa podania určovacej žaloby používateľom (§ 165 ods. 8 Autorského zákona), čo je spojené so splnením ďalších povinností používateľom t.j. ukladanie peňažných prostriedkov za používanie predmetov ochrany podľa § 168 ods. 9 písm. a) a písm. b)

Autorského zákona, a táto povinnosť vyplýva z § 165 ods. 10 Autorského zákona. Ak používateľ nepodal žalobu podľa § 165 ods. 9 a 10 AZ a neplní tieto povinnosti, bolo na mieste vydanie navrhovaného neodkladného opatrenia v zmysle § 342 ods. 1 CSP. Odvolací súd namiesto toho uviedol záver, že sťažovateľ neosvedčil vznik škody. S poukazom na argumentáciu v úvode tejto sťažnosti nie je jasné, mal podľa názoru odvolacieho súdu sťažovateľ osvedčovať na vhodnosť vydania neodkladného opatrenia ako to, že zo strany porušovateľa došlo k neuzavretiu licenčnej zmluvy, nepodania žaloby podľa § 165 ods. 8 AZ o určenie obsahu licenčnej zmluvy a nahradenia vôle ju čo viac uzavrieť, neuzavretie dohody so sťažovateľom ako OKS o skladaní finančných prostriedkov na účet sťažovateľa podľa § 165 ods. 9 písm. a) AZ ak zároveň žalovaný porušuje práva duševného vlastníctva (šírením káblovou retransmisiou) a ani nepreukázanie skladania finančných prostriedkov jedným zo spôsobov podľa § 165 ods. 9 písm. b) AZ. Podmienky a dôsledky neodkladného opatrenia vydaného podľa § 342 ods. 1 CSP sú upravené v § 342 ods. 2, 3 CSP a sú totožné s úpravou v § 165 ods. 9 AZ, v ktorej sú formulované ako právna povinnosť porušovateľa.“.

6. Na základe uvedených skutočností sťažovateľ navrhuje, aby ústavný súd po predbežnom prerokovaní veci uznesením prijal jeho sťažnosť na ďalšie konanie a po konaní vo veci samej vydal tento nálež:

„Uznesením a postupom Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 15Co/217/2017-141 zo dňa 8.11.2017 boli porušené sťažovateľove základné práva a slobody podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, základné práva a slobody podľa čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd, ľudské práva a základné slobody podľa čl. 6 ods. 1 a čl. 13 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

Uznesenie Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 15Co/217/2017-141 zo dňa 8.11.2017 sa zrušuje a vec sa vracia Krajskému súdu v Bratislave na nové rozhodnutie.

Sťažovateľovi sa priznáva náhrada trov právneho zastúpenia vo výške 4.008,96 €, ktoré je povinný Krajský súd v Bratislave zaplatiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu

II.

7. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

8. Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

9. Z § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde vyplýva, že úlohou ústavného súdu pri predbežnom prerokovaní sťažnosti je tiež posúdiť, či táto nie je zjavne neopodstatnená. V súlade s konštantnou judikatúrou ústavného súdu o zjavne neopodstatnenú sťažnosť ide vtedy, keď namietaným postupom alebo namietaným rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok príčinnej súvislosti medzi označeným postupom alebo rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť preto možno považovať takú, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, realnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98, tiež napr. I. ÚS 4/00, II. ÚS 101/03, IV. ÚS 136/05, III. ÚS 198/07).

10. Pri rozhodovaní o sťažnostiach podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd štandardne poukazuje na svoje ústavné postavenie vymedzené v čl. 124 ústavy, z ktorého vyplýva, že vo veciach patriacich do právomoci všeobecných súdov nie je alternatívnou ani mimoriadnou opravnou inštitúciou (m. m. II. ÚS 1/95, II. ÚS 21/96), ale súdnym orgánom ochrany ústavnosti. Nie je preto zásadne oprávnený preskúmať a posudzovať právne názory všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu vo veci samej, ani preskúmať, či v konaní pred všeobecným súdom bol alebo nebol náležite zistený skutkový stav a aké skutkové a právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou, prípadne medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách. Do sféry pôsobnosti všeobecných súdov môže ústavný súd zasiahnuť len vtedy, ak by ich konanie alebo rozhodovanie bolo zjavne nedôvodné alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedliteľné a neudržateľné, a zároveň by malo za následok porušenie niektorého základného práva alebo slobody (m. m. I. ÚS 13/00, I. ÚS 139/02, III. ÚS 180/02 atď.). O svojvôli pri výklade alebo aplikácii zákonného predpisu všeobecným súdom by bolo možné uvažovať vtedy, ak by sa jeho názor natoľko odchýlil od znenia príslušných ustanovení, že by zásadne poprel ich účel a význam (napr. I. ÚS 115/02, I. ÚS 176/03).

11. Kľúčová námietka sťažovateľa uplatnená v sťažnosti sa týka nesprávneho výkladu a aplikácie príslušných ustanovení Civilného sporového poriadku týkajúcich sa nariadenia neodkladného opatrenia vo veciach duševného vlastníctva okresným súdom, ako aj odvolacím súdom, ktorý napadnuté rozhodnutie prvostupňového súdu potvrdil. Interpretácia a aplikácia procesného práva zo strany krajského súdu nezohľadnila relevantnú právnu úpravu obsiahnutú v zákone č. 185/2015 Z. z. Autorský zákon v znení neskorších predpisov a je podľa neho formalistická, arbitrárna a nezohľadňujúca vzájomné súvislosti medzi procesnou a hmotnoprávnou úpravou.

II.1 K namietanému porušeniu základného práva sťažovateľa na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 36 ods. 1 listiny a práva na spravodlivé konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru

12. Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

13. Podľa čl. 36 ods. 1 listiny každý sa môže domáhať ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v určených prípadoch na inom orgáne.

14. Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo o oprávnenosti akéhokoľvek trestného obvinenia proti nemu.

15. Z doterajšej judikatúry ústavného súdu vyplýva, že medzi obsahom základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy (ako aj čl. 36 ods. 1 listiny) a obsahom práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (m. m. II. ÚS 71/97). Z tohto vyplýva, že právne východiská, na základe ktorých ústavný súd preskúmava, či došlo k ich porušeniu sú vo vzťahu k obom označeným právam v zásade identické (IV. ÚS 147/08), a preto ich namietané porušenie možno preskúmavať spoločne.

16. Sťažovateľom napadnutým uznesením krajského súdu bolo potvrdené uznesenie okresného súdu, ktorým súd zamietol návrh sťažovateľa na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým sa domáhal, aby súd uložil žalovanému povinnosť zložiť do úschovy požadovanú peňažnú zábezpeku. Odvolací súd uznesenie súdu prvého stupňa potvrdil, pretože ho považoval vo výroku za vecne správne a stotožnil sa aj s odôvodnením napadnutého rozhodnutia.

17. Krajský súd v napadnutom uznesení odôvodnil svoje rozhodnutie takto: „7. Na zdôraznenie správnosti uznesenia súdu prvej inštancie odvolací súd pripomína, že pre neodkladné opatrenie je rozhodujúci stav v čase vydania uznesenia súdu prvej inštancie (§ 329 ods. 2 C.s.p.). Neodkladné opatrenie môže súd nariadiť iba za predpokladu, ak sledovaný účel nemožno dosiahnuť zabezpečovacím opatrením. Neodkladné opatrenie plní funkciu prostriedku regulujúceho právne vzťahy na obdobie po jeho vydaní a má preto výrazný preventívny zmysel i účinok, ktorý v naliehavých prípadoch môže zamedziť i vzniku škody alebo inej ujmy a ak k nej došlo, neodkladným opatrením je možné zabrániť jej rozširovaniu.

8. Návrh na nariadenie neodkladného opatrenia (po 1.7.2016) či už v konaní podľa Civilného sporového poriadku, ale aj podľa Civilného mimosporového poriadku, má obsahovať náležitosti uvedené v stanovení § 326 C.s.p. (opísanie rozhodujúcich skutočností odôvodňujúcich potrebu neodkladnej úpravy pomerov alebo obavu, že exekúcia bude ohrozená, opísanie skutočností hodnoverne osvedčujúcich dôvodnosť a trvanie nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana), spolu s pripojením listín, na ktoré sa odvoláva.

9. Odvolací súd sa stotožnil s argumentáciou súdu prvej inštancie v napadnutom uznesení, že žalobca nepreukázal (ani len neosvedčil) naliehavú potrebu nariadenia neodkladného opatrenia spočívajúceho v bezodkladnej úprave pomerov medzi stranami sporu, pretože iba tvrdil, že zo strany žalovaného dochádza k porušovaniu autorských práv a že neplatí odmeny autorov a producentov, ktorých on zastupuje, čím hrubo porušuje práva nositeľov autorských práv, ktorým vzniká škoda, pričom zložená finančná zábezpeka vo výške 620.550,- € do úschovy súdu má slúžiť ako náhrada škody za obdobie od 1.1.2016 do 31.3.2017 do právoplatného skončenia veci samej bez osvedčenia uvedených skutočností.

10. Cieľom neodkladného opatrenia je rýchlo a pružne vyriešiť situáciu, keď je potrebný okamžitý zásah súdu, pričom záujem na účinnej a rýchlej dočasnej ochrane práv je vyjadrený aj v menej striktných požiadavkách na formu neodkladného opatrenia. Potreba bezodkladnej úpravy pomerov (právnych vzťahov) strán sporu tak zahŕňa prvok naliehavosti a nevyhnutnosti. Účelom neodkladného opatrenia je okamžite dočasne vytvoriť stav, kedy k porušovaniu alebo ohrozeniu práv strany, ktorá súdnu ochranu požaduje, nebude dochádzať. Zloženie zábezpeky na náhradu škody, resp. inej ujmy požadovanej

žalobcom, tento cieľ nenaplní, pretože žalobca sám uviedol, že má obavu, že žalovaný bude aj naďalej zasahovať do autorských práv ich nositeľov používaním audiovizuálnych diel a audiovizuálnych záznamov káblovou retransmisiou. Žalobca tak nepreukázal, ani netvrdil, že uložením povinnosti žalovanému zložiť do úschovy súdu finančnú zábezpeku, dôjde k takej úprave pomerov strán sporu, že do skončenia konania vo veci samej nebude dochádzať k vzniku ďalšej škody.

11. Žalobca sa domáha nariadenia neodkladného opatrenia podľa ustanovenia § 342 ods. 1 C.s.p., podľa ktorého navrhovateľ neodkladného opatrenia môže navrhnúť, aby ten, kto ohrozuje alebo porušuje právo duševného vlastníctva, mohol namiesto zdržania sa takého konania zložiť zábezpeku do úschovy súdu na náhradu škody alebo inej ujmy vzniknutej ohrozovaním alebo porušovaním práva duševného vlastníctva. O výške zábezpeky rozhodne súd uznesením, v ktorom určí výšku zábezpeky, ako aj lehotu, v ktorej je potrebné zábezpeku zložiť.

12. Z citovaného ustanovenia zákona vyplýva, že v prípade, ak je ohrozené alebo porušené právo duševného vlastníctva, navrhovateľ neodkladného opatrenia môže navrhnúť, aby žalovaný namiesto zdržania sa konania ohrozujúceho alebo porušujúceho právo duševného vlastníctva, zložil zábezpeku do úschovy súdu za účelom náhrady škody alebo inej ujmy vzniknutej ohrozovaním alebo porušovaním práva duševného vlastníctva. Žalobcovi sa priznáva dispozičné oprávnenie spočívajúce v tom, že sa môže rozhodnúť, či bude v žalobnom petite žiadať, aby súd neodkladným opatrením uložil tomu, kto ohrozuje alebo porušuje právo duševného vlastníctva, povinnosť zdržať sa konania, ktorým sa porušuje alebo ohrozuje právo duševného vlastníctva, alebo sa rozhodne navrhnúť, aby ten, kto ohrozuje alebo porušuje práva duševného vlastníctva, mohol namiesto splnenia tejto povinnosti zložiť do úschovy súdu zábezpeku určenú na náhradu ujmy vzniknutú porušením alebo ohrozením práva duševného vlastníctva. Výber z uvedenej alternatívy je pritom na žalovanom. Žalobca návrhom na nariadenie neodkladného opatrenia žiadal iba o uloženie povinnosti žalovanému, ktorý, podľa jeho názoru, porušuje, ohrozuje, práva duševného vlastníctva, zložiť do úschovy súdu zábezpeku určenú na náhradu ujmy (škody), ktorá mu vznikla v období od 1.1.2016 do 31.3.2017 bez toho, aby zároveň žiadal, aby bola žalovanému uložená povinnosť zdržať sa konania, ktorým porušuje, ohrozuje práva duševného vlastníctva, tak ako tvrdí. Vo veciach práv duševného vlastníctva sa má

neodkladným opatrením v prvom rade zamedziť rušiteľovi v pokračovaní konania, ktorým porušuje alebo ohrozuje práva duševného vlastníctva, a tým sa zamedzí, aby dochádzalo k ďalšej hroziacej škode alebo inej ujme s tým, že je tu zároveň daná možnosť nepokračovania v tejto činnosti zložením zábezpeky, ktorou sa zabezpečí vymožitelnosť hroziacej škody alebo inej ujmy. Odvolací súd dodáva, že nie je ani len osvedčené, že k vzniku škody v danej veci už došlo, pričom zábezpeka (kaucia) slúži na krytie potenciálnych škôd, ktoré vzniknú úmyselným konaním žalovaného a predstavujú tak alternatívu nariadenia neodkladného opatrenia.

13. Odvolací súd sa stotožnil s argumentáciou žalovaného vo vyjadrení k odvolaniu žalobcu, že žalobca ani len neosvedčil, že by zastupoval na základe zmlúv o zastúpení konkrétnych nositeľov autorských práv, ani konkrétne predmety ochrany a použitie konkrétnych audiovizuálnych diel a audiovizuálnych záznamov žalovaným v rozhodnom období, čím neosvedčil dôvodnosť svojho nároku požadovaného navrhovaným neodkladným opatrením.

14. Žalobca nepreukázal, či žalovanému zaslal návrh Hromadnej licenčnej zmluvy, v ktorej sú uvedené podmienky používania audiovizuálnych diel káblovou retransmisiou, či túto zmluvu sám podpísal, dokedy mu plynula lehota na vyjadrenie, alebo podpísanie tejto zmluvy. Odvolací súd poukazuje na to, že zmluva predstavuje dvojstranný alebo viacstranný právny úkon, na základe ktorého dochádza k vzniku, zmene alebo zániku súkromnoprávných vzťahov. Zmluva vzniká na základe zhodného prejavu vôle zúčastnených osôb. Podmienkou právnej účinnosti návrhu ako jednostranného právneho úkonu je to, že je adresovaný individuálne určenej osobe, keďže určenie zmluvných strán patrí medzi podstatné náležitosti každej zmluvy. V danej veci však tieto náležitosti splnené neboli, nakoľko žalobca neosvedčil, že návrh Hromadnej licenčnej zmluvy, ktorú priložil k návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia bola adresovaná žalovanému, v tejto zmluve absentuje údaj o prevádzkovateľovi retransmisie (náležitosť osoby) a chýba v nej podpis žalobcu.

15. Neopodstatnené je aj tvrdenie žalobcu, že napadnuté uznesenie je nepreskúmateľné, resp. arbitrárne, pretože odôvodnenie napadnutého rozhodnutia zodpovedá požiadavkám kladeným na odôvodnenie uznesenia v ustanovení § 236 C.s.p., keď podľa názoru odvolacieho súdu napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s nárokom

žalobcu uplatnenom navrhovaným neodkladným opatrením, a preto jeho námietka týkajúca sa nepreskúmateľnosti, resp. arbitrárnosti napadnutého uznesenia, je absolútne neopodstatnená.“

18. Ústavný súd vo svojej judikatúre konštantne zdôrazňuje, že pri uplatňovaní svojej právomoci nezávislého súdneho orgánu ústavnosti (čl. 124 ústavy) nemôže zastupovať všeobecné súdy, ktorým predovšetkým prislúcha interpretácia a aplikácia zákonov, a že jeho úloha sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou o ľudských právach a základných slobodách (napr. I. ÚS 19/02, I. ÚS 1/03, I. ÚS 226/03).

19. Vykladať a aplikovať zákony je v právomoci všeobecných súdov. Pokiaľ tento výklad nie je arbitrárny a je náležite zdôvodnený, ústavný súd nemá príčinu doň zasahovať (I. ÚS 19/02, I. ÚS 226/03, I. ÚS 50/04).

20. Ústavnému súdu neprislúcha ingerovať do výkladu zákonov a podzákonných noriem uskutočneného všeobecnými súdmi, avšak to platí za predpokladu, že tento výklad nie je arbitrárny a odôvodnenie súdneho rozhodnutia dáva odpoveď na všetky relevantné okolnosti predložené účastníkmi konania (IV. ÚS 296/09, m. m. II. ÚS 122/05).

21. Uvedené princípy platia aj v prípade interpretácie právnej úpravy vzťahujúcej sa na proces nariadenia neodkladného opatrenia. Ústavný súd v tejto súvislosti prízvukuje, že podobne ako v prípade inštitútu predbežného opatrenia aj posúdenie podmienok na nariadenie neodkladného opatrenia je predovšetkým vecou všeobecných súdov (čl. 142 ústavy). Ústavný súd ako nezávislý súdny orgán ochrany ústavnosti (čl. 124 ústavy) sa preto nepovažuje za oprávneného zasahovať do rozhodnutí o nariadení neodkladného opatrenia, keďže nie je súčasťou sústavy všeobecných súdov a okrem toho ide o rozhodnutia, ktoré do práv a povinností účastníkov konania nezasahujú konečným spôsobom (podobne IV. ÚS 82/09). Posudzovanie problematiky neodkladných opatrení ústavným súdom môže prísť do úvahy zásadne iba v ojedinelých prípadoch a k zrušeniu napadnutého rozhodnutia o jeho nariadení alebo o zamietnutí návrhu na jeho vydanie len za celkom výnimočných

okolností. Ústavný súd môže zasiahnuť do rozhodnutí všeobecných súdov o neodkladných opatreniach iba za predpokladu, že by rozhodnutím všeobecného súdu došlo k procesnému excesu, ktorý by zakladal zjavný rozpor s princípmi spravodlivého procesu (podobne IV. ÚS. 178/2010).

22. Ústavný súd sa nestotožnil s tvrdením navrhovateľa o arbitrárnom a formalistickom postupe odvolacieho súdu, ktorý vyslovil názor, že zo strany sťažovateľa neboli osvedčené také skutočnosti, ktoré by odôvodňovali naliehavosť a potrebu bezodkladnej úpravy pomerov sporových strán formou požadovaného neodkladného opatrenia. Ustanovenie § 342 CSP upravuje osobitný druh neodkladného opatrenia vo veciach duševného vlastníctva, avšak realizuje sa v spojení s § 325 ods. 1 CSP, ktoré vymedzuje všeobecné predpoklady nariadenia neodkladného opatrenia. Všeobecný súd preto preskúmava okolnosti vzájomného vzťahu strán v spore a zisťuje skutočnosti, ktoré by potvrdzovali, že je potrebné bezodkladne upraviť pomery, alebo vzbudzovali obavu, že exekúcia bude ohrozená. Tieto skutočnosti musí osvedčiť navrhovateľ neodkladného opatrenia, na ktorom spočíva dôkazné bremeno. Zároveň musí preukázať aj naliehavosť a nevyhnutnosť nariadenia neodkladného opatrenia. Záver všeobecných súdov, že sťažovateľ neosvedčil základné skutočnosti umožňujúce prijať záver o pravdepodobnosti nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana, ani nebezpečenstvo hroziacej ujmy, po posúdení všetkých skutočností a okolností prípadu nie je možné posúdiť ako ústavný exces, ktorý porušuje princípy spravodlivého procesu.

23. Ústavný súd sa nestotožňuje ani s námietkou sťažovateľa, podľa ktorej všeobecné súdy nemali právomoc posudzovať otázku, či sťažovateľ zastupuje konkrétnych autorov audiovizuálnych diel alebo výrobcov audiovizuálnych záznamov, ktorých audiovizuálne diela alebo audiovizuálne záznamy žalovaný používal v predmetnom období, keďže táto otázka súvisí s posúdením opodstatnenosti požadovaného neodkladného opatrenia.

24. Právo na spravodlivý proces podľa čl. 46 ods. 1 ústavy neznamena právo na to, aby bol účastník konania pred všeobecným súdom úspešný, teda aby bolo rozhodnuté v súlade s jeho požiadavkami, resp. s jeho právnymi názormi. Neúspech v súdnom konaní

nemožno považovať za porušenie základného práva. Je v právomoci všeobecných súdov vykladať a aplikovať zákony. Pokiaľ výklad nie je arbitrárny a je náležité zdôvodnený, ústavný súd nemá dôvod doň zasahovať (napr. I. ÚS 50/04, III. ÚS 67/06).

25. S prihliadnutím na citované časti napadnutých uznesení krajského súdu ústavný súd konštatuje, že jeho závery považuje za ústavne udržateľné, nevykazujúce znaky arbitrárnosti ani zjavnej neodôvodnenosti. Odôvodnenie napadnutého uznesenia dalo jasnú a zrozumiteľnú odpoveď na to, akými úvahami sa odvolací súd spravoval pri potvrdení rozhodnutia súdu prvého stupňa. Uplatnený spôsob interpretácie a aplikácie príslušných ustanovení právnych predpisov podľa názoru ústavného súdu nemohol neprípustným spôsobom zasiahnuť do základných práv sťažovateľa

26. Skutočnosť, že sťažovateľ sa s právnym názorom krajského súdu nestotožňuje, nemôže sama osebe viesť k záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti tohto názoru a nezakladá ani oprávnenie ústavného súdu nahradiť jeho právny názor svojím vlastným. Podľa názoru ústavného súdu predmetná interpretácia a aplikácia príslušných ustanovení Civilného sporového poriadku všeobecnými súdmi takéto nedostatky nevykazuje, a preto odmietol v tejto časti sťažnosť sťažovateľa už pri jej predbežnom prerokovaní z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

II.2 K namietanému porušeniu práva na účinný opravný prostriedok podľa čl. 13 ods. 1 dohovoru

27. V súlade s čl. 13 ods. 1 dohovoru každý, koho práva a slobody priznané týmto dohovorom boli porušené, musí mať účinné právne prostriedky nápravy pred národným orgánom, aj keď sa porušenia dopustili osoby pri plnení úradných povinností.

28. K sťažovateľom namietanému porušeniu práva podľa čl. 13 ods. 1 dohovoru, ktorým sa zaručuje právo na účinný prostriedok nápravy, ústavný súd zdôrazňuje, že v súlade s judikatúrou Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) sa citované ustanovenie vzťahuje výlučne na prípady, v ktorých sa jednotlivcovi podarí preukázať

pravdepodobnosť tvrdenia, že sa stal obeťou porušenia práv garantovaných dohovorom (Boyle a Rice proti Spojenému kráľovstvu, rozsudok ESĽP z 27. 4. 1988, bod 52).

29. Z čl. 13 dohovoru vyplýva pre fyzické osoby a právnické osoby procesné právo akcesorickej povahy mať účinné právne prostriedky nápravy pred národným orgánom v prípade porušenia ostatných ľudských práv chránených dohovorom. Uplatňovanie práva vyplývajúceho z čl. 13 dohovoru musí preto nadväzovať na aspoň obhájitelné tvrdenie (arguable claim) o porušení iného práva chráneného dohovorom (III. ÚS 38/05).

30. Vzhľadom na dôvody zakladajúce odmietnutie sťažnosti v časti namietajúcej porušenie sťažovateľovho základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 36 ods. 1 listiny a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru ústavný súd nezistil žiadnu príčinnú súvislosť medzi namietaným porušením čl. 13 dohovoru a skutkovým stavom popísaným v sťažnosti, ktorý by mohol reálne zakladať dôvod na vyslovenie porušenia tohto práva po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie, preto sťažnosť aj v tejto časti odmietol z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 12. júla 2018